

HOTCO 2022 /3. oldal

Tömegturizmus Barcelonában/6. oldal

Luxusturisztikai piac Európában /7. oldal

Repülőgépek nélkül /8. oldal

TARTALOM

Szövetségi Hírek

2. oldal

- Közgyűlés
- FoodServiceEurope Közgyűlés

3. oldal

- Szövetségünk képviselője a HOTCO 2022-n járt

4. oldal

Tag- és Társszervezeti Hírek

- MNB konjunktúra felmérés

5. oldal

Külföldi Hírek

- A tömegturizmus visszatért Barcelonába - így a konfliktus is
- Olasz fellendülés nyáron

6. oldal

- 130 és 170 milliárd euró között a luxusturisztikai piac Európában

Uniós Hírek

7. oldal

- Utazás Európán keresztül repülőgépek nélkül

Szövetségi Hírek

Közyűlés

Május 24-én, kedden lezajlott Szövetségünk éves közgyűlése, tagjaink által elfogadásra került a 2021. évi szakmai, illetve a tavalyi pénzügyi beszámoló. Megvitatták az ez évi gazdasági tervet és a főbb lobbitevékenységeket. A vendéglátást ezúton is köszönjük tagunknak, a Mystery Hotelnek.

FoodServiceEurope Közgyűlés

Budapesten tartotta soros közgyűlését a VIMOSZ vendégeként a Közétkeztetők Európai Szövetsége, a FoodServiceEurope. A közgyűlés résztvevőit Bognár Lajos, az Agrárminisztérium élelmiszerlánc - felügyeletért felelős helyettes államtitkára tájékoztatta a magyar közétkeztetési közbeszerzési szabályozás kialakulásának részleteiről és elérni kívánt céljairól. A témáról folytatott vita után a résztvevők elismeréssel fogadták az új szabályozás adta lehetőségeket. Vendéglőadója volt

a tanácskozásnak az EU Bizottság képviselőjében Wim Debeuckelaere, aki a fenntartható élelmiszeri rendszerek keretterv jelenleg zajló és július 21-én záruló társadalmi vitájáról adott tájékoztatást és jelezte, hogy 2023 második felére születhet meg az erre vonatkozó jogi szabályozás. A termőföldtől az asztalig program aktív szereplője kíván lenni a FoodServiceEurope tagsága is. Az egyes tagországok beszámolóiból kiderült, hogy mindenkinél kiemelten súlyos probléma a felgyorsult élelmiszerinfláció és az energia- és munkabéreköltségek rendkívüli emelkedése. Ez óriási gond, mert a többnyire közbeszerzési szerződések ármódosítása mindenütt rugalmatlan volt. Most Franciaországban tárgyalnak új inflációs kalkulációs módszertan kialakításáról és a miniszterelnöki hivatal már körlevélben hívta fel az önkormányzatok figyelmét a közétkeztetési közbeszerzési szerződések rugalmasabb kezelésére. A szövetség keresi a megoldást az élelmiszerárak mérséklésére. A Szövetség új alelnököt is választott Budapesten Anne-Laure Descleves, az Elixor kommunikációs vezérigazgatóhelyettese személyében, aki korábban az Eurotunnel kommunikációs vezetője volt.

Szövetségünk képviselője a HOTCO 2022-n járt

Az utazásszervezőket kedvező jövőkép fogadta HOTCO 2022-n, míg a szállodatulajdonosok és nemzetközi, regionális igazgatók borús képet kaptak. Az itthon is központi téma, a munkaerőhiány köszönt vissza nemzetközi szinten is, a panelbeszélgetéseket árnyékként követte a visszatérő, megoldatlan probléma. A nemzetközi szállodai befektetési konferencia panelbeszélgetéseit megelőzően James Chapell, a szervező Horwath HTL nemzetközi

üzletvezetési igazgatója a visszatérő nemzetközi légitforgalmat örömmel üdvözölte, azonban saját bőrért tapasztalta meg az egyre inkább divattá váló járatörölések gondjait. A munkaerőhiány olyan mértékeket ölt régió szerre, hogy 30-40 perces éttermi várakozási időkről hallani, már a rendelést megelőzően is. Az igazgató meglátásaiban visszaköszön, amit a hazai szektor képviselői is hangoztatnak; a helyek többsége a szükséges munkaerőmennyiségnek 50-60%-ával kell, hogy beérje. Chapell megállapította, hogy a gazdasági fejlődés hosszú távú visszatartóereje lesz a betöltetlen állások úrja a turizmus-vendéglátásban. Az Egyesült Királyságban a valaha tapasztalt egyik legmagasabb foglalkoztatási ráta mellett 1,3 milliót számlál az összes üres álláshely. Thomas Emanuel, az STR vezérigazgatója vázolta az össz-európai és nemzetközi képet. Az emelkedő árakat a statisztikák világosan fölé helyezik az eddig leginkább utazást visszatartó erőnek, a Covidnak. Az STR statisztikák alapján világos, hogy felfelé ívelő szezonra és átlagárakra számíthatunk kontinensszerte, a 2019-es foglaltsági szint 80%-át már átlagosan elérték, az európai nagyvárosok már június közepére behozhatják a 90-100%-ot is. Hétfévi szabadidős foglaltsági adatok tekintetében Budapest bronzérmes, Közép-Kelet Európában Bukarest és Belgrád előzi meg. Fővárosunk 2019-es foglaltságát még csak közelíti, de az első két negyedévben nem érte el. Emanuel kiemelte, hogy az ÁFA-kulcs leszállítása nagyban meglátszik a tavalyi átlagárak növekedésében, a tendencia most is tart. Amit minden ország megszenved, az a kínai utazók és a szabadidős csoportok hiánya. Az utóbbira nem nagy mértékben támaszkodó fővárosok, mint Varsó, Bukarest és Belgrád teljes mértékben utolérték a Covid-előtti átlagos foglaltsági szintjüket. A 2001-es válságot követő körülbelül 7 évet igénylő visszatéréshez képest ágazatszerte meglepetésnek adtak hangot a szakemberek a várható két szezonra előretételek. Kevin Edwards, az Alliants nemzetközi üzletfejlesztési igazgatója a technológiai megújulást látja megoldásként, de csak akkor, ha a dolgozók továbbképzésével is társul, kéz a kézben. Ez csak akkor valósulhat meg, ha a dolgozók hajlandóak lecserélni a jól bevált analóg módszereket, utalt ezzel Nagy-Szász István, a CPI Hotels magyar-szlovák ágának regionális igazgatója saját élményeire. Pankaj Birla, a Marriott International kelet-európai régiós alelnöke több lépésből álló megoldáscsomagot javasol a munkaerő visszaszerzésére. Rendhagyó módon már az első találkozáskor tesznek ajánlatot a megfelelő jelentkezőknek, megelőzve a versenytársak közbelépését. Birla szerint kötelező lenne mindenkinek tiszteletben tartani a munka-magánélet egyensúlyát, ezzel téve a szakmát újra vonzóvá. A rugalmas és emberséges munkaórák és a megfelelő javadalmazás, ami megállíthatja a sok nyelven beszélő, tehetséges szakmai munkaerő elvándorlását.

Rávilágított a sötét oldalra Scott Antel, nemzetközi turizmusban jártas ügyvéd, aki szerint, ha csak a javadalmazást és a külföldi munkaerő importálását nézzük, egyfajta „light rabszolgaságnak” is nevezhetnénk, amit az ágazat művel. A munkaintenzív ágazatban dolgozók fair béreket érdemelnének, az extra szervízdíjak hiánya mögé nem sokáig lehet bújni. Nagy-Szász szerint nem kell sok évnek eltelnie ahhoz, hogy csak a luxusszálláshelyeken találkozzunk recepcióssal, máshol a technológia, a kiszervezés elveszi a munkakör értelmét. Ehelyett az energiaköltségek optimalizálását javasolja. Mary Gostelow, a havonta megjelenő Gostelow Report piackutatás tulajdonosa-szerkesztője, a Girahead utazóblog írója a kelet-közép-európai szervizről azt mondta, hogy legalább olyan jó minőségű, mint a világ legjobbjai, üzenve az utazásszervezőknek, hogy használják ki az itt rejlő potenciált. Cselekvésre sűrgette a döntéshozókat és légitársaságokat, hogy sűrítsék a régióba érkező közvetlen járatokat, egyszerű megoldást kínálva a komplex átszállások miatt vonakodóknak.

Hosszútávon még mindig jobban megéri irodakomplexumokba, megosztott használatú iroda- és lakóházakba fektetni, mint szállodákba, legfőképp újépítésűekbe – állapították meg a Befektetői hangulat panelbeszélgetés résztvevői. A már meglévő házakba való befektetés sem lesz egyszerű, az EU Bizottság ESG direktíváinak való megfelelést is észben kell tartani, sokkal több átalakítási munkálatra lehet szükség, amely pénznyelővé változtatja, és bonyolultabbá teszi az új házak kialakítását. Az elszálló energiaköltségekkel kapcsolatban a PWC-partner, Koncz Barbara szerint nem lesz más választása az EU-nak, mint a megújuló energiákra való átállás felgyorsítása, tekintve az orosz függés 60%-ától való megválásról szóló napokban elfogadott megállapodást. A megoldatlan munkaerőhiányt Ruslan Husry, a HR Group ügyvezető igazgatója szerint aminőségi szakemberek hiánya miatt képtelenség megnyitni erre váró vendéglátóhelyeit, lehetetlen lenne az elvárt szolgáltatási szintet nyújtani. Husry ennek ellenére nagy megbecsüléssel beszél az ágazat potenciáljáról, szerinte nincs még egy olyan szakma, ahol kövekből, üres épületekből, egy elképzelt életvitelből és szenvedélyből ilyen sok lehetőség bontakozik ki. Reményt adó Emerging Europe statisztikák között Magyarország a harmadik helyen áll versenyképesség szempontjából, márka, biztonság, jólét és megközelíthetőség tényezőket figyelembe véve, csak Horvátország és Lengyelország előzi meg.

— Tag- és Társszervezeti Hírek

MNB konjunktúra felmérés

A Magyar Nemzeti Bank továbbra is kiemelt feladatának tekinti, hogy megismerje és folyamatosan nyomon kövesse a magyar vállalati szektor gazdasági helyzetét és kilátásait. Ennek kapcsán az MNB rendszeres konjunktúra felmérést végez a hazai vállalatok körében, hogy a jegybank hiteles képet kapjon a gazdasági folyamatok aktuális és várható alakulásáról. Kérjük, segítsék munkájukat a honlapjukon elérhető [kérdőív](#) június 14-ig történő kitöltésével. A kitöltés mintegy 10 percet vesz

igénybe. Az eddigi felmérések eredményei megtalálhatók az MNB honlapján a sajtóközlemények között, a legfrissebb publikáció az alábbi [linkre](#) kattintva érhető el.

Külföldi Hírek

A tömegturizmus visszatért Barcelonába - így a konfliktus is

A látogatók ismét ellepik a barcelonai gótikus negyed szűk utcáit, ahogy a világméretű utazások újra fellendülnek. A spanyol kikötővárosban újra fellángol a tömegturizmus körüli feszültség. A Barcelona Hotel Guild szerint a város szállodáinak kihasználtsága áprilisban, a húsvéti hosszú hétvégét is beleértve, közel 85%-ra emelkedett, ami megközelíti a járvány előtti szintet. Egyre több a sétahajó, egyre több a turista, egyre nagyobb a tömeg. Miután 2019-ben rekordszámú, közel 12 millió látogatót fogadtak a szállodák és a turistapartmanok, 2020-ban 76,8%-kal csökkent az érkezések száma. A járvány a "turizmuson alapuló gazdasági monokultúra" veszélyeit is megmutatta. A turizmusban dolgozó lakosok többsége egyik napról a másikra munka nélkül maradt. A turizmus fellendülése erőszakos válaszlépéseket váltott ki, rendszeres tüntetésekkel. A barcelonai lakosok a város legfőbb problémájaként a turizmust jelölték meg a városi tanács által végzett felmérésben. "Meg kell változtatnunk a modellt. Nem lehet az egyik oldalon a turisták városa, a másikon pedig a helyiek városa" - magyarázza a Barcelonai Autonóm Egyetem urbanizációs központjának vezetője. Mivel a teraszok ismét tele vannak turistákkal, a barcelonai városi tanács nemrégiben közölte, hogy új intézkedéseket tervez a terület megszelídítésére. A legforgalmasabb helyekre való bejutást korlátoznák, és jobban szabályoznák a turistabuszok közlekedését. A barcelonai városi tanács már eddig is keményen fellépett az Airbnb-hez hasonló online bérbeadó cégek illegális hirdetései ellen, és megtiltotta a turistacsoportoknak, hogy csúcsidőben a történelmi La Boqueria piacra lépjenek. "A turizmus fontos gazdasági, társadalmi és kulturális erőforrás Barcelona számára" A tömegturizmus-ellenes szakértők rámutatnak, hogy senki sem követeli a nulla turizmust. Turizmus mindig lesz, de a városnak sokszínűnek kell lennie, és a turizmusnak együtt kell léteznie más típusú gazdasági és társadalmi tevékenységekkel.

ismét tele vannak turistákkal, a barcelonai városi tanács nemrégiben közölte, hogy új intézkedéseket tervez a terület megszelídítésére. A legforgalmasabb helyekre való bejutást korlátoznák, és jobban szabályoznák a turistabuszok közlekedését. A barcelonai városi tanács már eddig is keményen fellépett az Airbnb-hez hasonló online bérbeadó cégek illegális hirdetései ellen, és megtiltotta a turistacsoportoknak, hogy csúcsidőben a történelmi La Boqueria piacra lépjenek. "A turizmus fontos gazdasági, társadalmi és kulturális erőforrás Barcelona számára" A tömegturizmus-ellenes szakértők rámutatnak, hogy senki sem követeli a nulla turizmust. Turizmus mindig lesz, de a városnak sokszínűnek kell lennie, és a turizmusnak együtt kell léteznie más típusú gazdasági és társadalmi tevékenységekkel.

Olasz fellendülés nyáron

A világjárvány miatti két évnyi korlátozás után Olaszország jó nyárra számít. Először fordul elő, hogy az olaszországi szállodák foglaltsága magasabb, mint Spanyolországban és Franciaországban, amire az elmúlt években nem volt példa – nyilatkozta az olasz turizmusért felelős miniszter. Mint mondta, a cél az, hogy olyan számokat érjenek el a turizmusban, mint 2019-ben, amelyet az olasz turizmus történetének legjobb évének tartanak. Az elkövetkező turisztikai fellendüléssel kapcsolatos pozitív várakozásokat a belföldi turisták is okozzák.

A miniszter szerint „paradox módon ez a két szörnyű év a járvány miatt valami pozitívumot is hozott, az olaszok jobban megismerték Olaszországot, itthon maradtak, és úgy döntöttek, hogy nem utaznak külföldre, mert jól érezték magukat itthon”. A kihagyott évek után az olasz vendéglátóipar rekordszámú új munkavállalót keres. Mintegy 390 ezer állást hirdetnek az ágazatban, de az esetek 40%-ában a létesítmények nehezen találják meg a szükséges személyzetet. A szállodatulajdonosok üres álláshelyekre panaszkodnak, és sok házban a szükséges személyzet egyharmada hiányzik. Olaszországnak emellett több nemzetközi piacot is nélkülöznie kell - nemcsak Oroszországot, hanem az egész Távol-Keletet, azaz Kínát, Tajvant, Koreát és Japánt, amelyek a Covid miatt teljesen hiányoznak. Az amerikaiak viszont várhatóan nagy számban térnek vissza a nyáron.

130 és 170 milliárd euró között a luxusturisztikai piac Európában

Az európai luxusturizmus egy évi 130-170 milliárd euróra becsült piac, amely egy friss tanulmány szerint 10 éven belül megháromszorozódhat egyes úti célok fejlesztésének, valamint az infrastrukturális és képzési beruházásoknak köszönhetően. A tanulmányt a Bain and Company készítette, kimutatták, hogy bár a vendéglátó létesítményeknek csupán 2%-át foglalják el, a "luxus" turisták a teljes európai turisztikai bevételek közel 22%-át generálják, a szállásköltségek 22%-át, a kulturális, szórakoztató és vásárlási kiadásoknak pedig akár 33%-át is.

A csúcskategóriás turisták nyolcszor többet költenek, mint az átlagos turisták, és a csúcskategóriás szállodaipar kétszer annyi alkalmazottat foglalkoztat, mint az úgynevezett "klasszikus" szállodaipar. Franciaország, Olaszország, Spanyolország és az Egyesült Királyság áll az élen a 20 milliárd eurót meghaladó luxusturizmussal. Németország 5-10 milliárd euró közötti összeget ér el, annyit, mint Svájc. De más országok is jól teljesítenek, Görögország 10 milliárd euróval (a GDP 7%-a) és Portugália is 4-6 milliárd euróval. A jelentés kiemeli az olyan úti célok megjelenését is, mint Horvátország, Szlovénia és az északi országok, amelyek természeti és fenntartható fejlődésük miatt vonzzák a látogatókat. A tanulmány alapján "az európai csúcsturizmus fejlesztésére irányuló terv 2030 és 2035 között az ágazat értékének évi 520 milliárd euróra történő növekedéséhez vezethet". Az ECCIA szorgalmazza, hogy a turisták könnyebben jussanak el Európa bizonyos területeire. A jelentés példaként említi a kínai Hainan tartományt, amely "arra hivatott, hogy Dubajhoz és Szingapúrhoz hasonló, globális jelentőségű szabadkereskedelmi kikötővé váljon", és ahol "van egy konkrét, kormány által támogatott terv a nemzetközi látogatók számára a hozzáférés megkönnyítésére és a luxus kínálat magas szintű előmozdítására".

Uniós Hírek

Utazás Európán keresztül repülőgépek nélkül

Ha az ember nem szeretne az erkélyén nyaralni, akkor utaznia kell autóval, vonattal vagy repülővel. A nyaralás célpontjába repülni ellentmondást kelt, legalábbis a társadalom egyes részeiben. Ezt szimbolizálja a svéd "flygskam" szó, ami annyit tesz: repülési szégyen. Európában egyre több utazásszervező akar a fenntartható turizmusra összpontosítani. A turizmus sánta lába egyértelműen a légi mobilitás. Ez azért van, mert egy utazás CO₂-kibocsátásának akár 80% a célállomásra jutásból és a hazaútból származik. A szakértők azt ajánlják, hogy ahol nem feltétlenül szükséges a légi utazás, ott kerülni kell, és helyette buszra, vonatra kell használni. A nyaralókon múlik, hogy saját klímabüdzsájukat kezelik-e. Ha a repülésnek egyáltalán nincs alternatívája, azaz a hosszú távú útvonalakon, akkor az emberek kénytelenek lesznek több napi távollétet szánni a nyaralásra. A repülőgépgyártók alternatív üzemanyagokon és teljesen új repülőgépeken dolgoznak. A szakértők elismerik, hogy a légitársaságok is ezt teszik, hiszen a gazdaságosabb repülés egyben kerozint is takarít meg. De még egy-két évtizedre vagyunk a klímabarát repüléstől. Még a fenntartható üzemanyag (az úgynevezett Sustainable Aviation Fuel, röviden SAF) nagy aránya mellett sem szabad becsapni magunkat, mert a nagy magasságban keletkező kibocsátások nem ugyanolyan hatással bírnak, mint a földön. Az európai utazások nagyrészt függetlenednek a repüléstől – legalábbis a szárazföldön is elérhető célok esetében. Egyes szakértők reálisnak tartják, hogy 2040-re Európa olyan mértékben bővíti vasúti útvonalait, hogy a repülés kérdése fel sem merül. Ehhez azonban a vasutak jobb, Európa-szerte egységesített foglalási rendszert kellene, hogy kapjanak, amelyben a csatlakozásokat is megfelelően koordinálják.

